

OFISI YA HO ODITA E ETSA BOIPILETSO BAKENG SA TLWAELO YA HO JARA BOIKARABELO HO NTLAFATSA PHANO YA DITSHEBELETSO MMUSONG WA LEHAE

Mmuso wa lehae o emela baahi Aforika Borwa ka bophara mme o jara tshepo le ditakatso tsa baahi tsa ho ntlafatsa bophelo ba bona le maemo a ho phela. O tobane le ditseko tse kgolo ka ho fetisisa tseo o kileng wa kopana le tsona ho kgutlisa tshepo ya Maforika Borwa le ho fana ka ditshebeletso tsa bohlokwa jwalo ka metsi a hlwekileng, tsamaiso ya dikgwerekgwere, motlakase, taolo ya matlakala esita le tlhokomelo ya ditsela le meralo ya motheo, tsena tsohle di etswe ntle le tshenyo ya nako le ka tsela e nang le boikarabelo ya tshebediso ya ditjhelete.

Jwalo ka setheo se seholo sa ho odita sa Aforika Borwa, re ikemiseditse ho phethahatsa thomo ya rona ya molaotheo ho kenya tlwaelo ya tshebetso, ho jara boikarabelo, ponaletso le ho tshepahala mmusong wa lehae, e leng seo qetellong se tla lebisa ho bophelo bo lokileng ho batho ba Aforika Borwa. Re sebedisa matla a rona a ekeditsweng ho etsa hore ho nkuwe mehato moo ho sa sebetsweng kapa ho sa jarweng boikarabelo. Re etsa sena ka dioditi tsa rona tsa bommasepala le ditheo tsa bona le ka ho abelana ka ditemoho tsa rona ka bophara, ho etsa dikgothaletso, le ho kgothaletsa hore baetapele maemong ohle a mmuso ba bapale karolo ya bona.

Mooditara Kakaretso o ile a teka tlaleho kakaretso ya moraorao e momahantsweng ka diphetho tsa ho odita tsa mmuso wa lehae ka Palamenteng bakeng sa 2021-22 ka 31 Motsheanong 2023. Tlaleho e ahella ho melaetsa ya tlaleho kakaretso e fetileng ka ditemoso tse ding selemong sa pele sa tsamaiso e ntjha. Tsamaiso e ntjha e bile pusong bakeng sa karolo feela ya selemo sa ditjhelete sa 2021-22 mme tlhokeho ya botsitso e bakilweng ke phetoho ya boetapele e ile ya bonahala – jwalo kaha ho bile jwalo nakong e fetileng. Tsamaiso e ntjha ka hona, e bile le kgahlamelo e nyenyane diphethong tsa ho odita le boemong ba mmuso wa lehae. Ka kakaretso, ho bile le phetoho e nyenyane, empa tlaleho hape e hlakisa ntlafalo dikarolong tse ding le mehato eo mmuso o e simolotseng ho tlisa diphetho e le molaetsa wa tshepo bakeng sa diphetho tse lokileng le kgahlamelo e teng dinneteng tsa bophelo ba Maforika Borwa kaofela. Re tswela pele ho ipiletsa ho baemedi ba kgethilweng ho matlafatsa mehato ya bona ya ho kenya tlwaelo ya tshebetso, ponaletso le botshepehi le ho jara boikarabelo setjhabeng seo ba se sebeletsang.

KAKARETSO YA MELAETSA YA SEHLOOHO

- **Diphetho tsa ho odita** di bontshitse ntlafalo e nyenyane ka kakaretso mme palo ya dioditi tse hlwekileng e fokotsehile. Ka lehlakoreng le letle, ho bile le bommasepala

ba mmalwa ba fumaneng *disclaimed audit opinions*. Re bone dintlafalo tse kgolo ka ho fetisisa mane KwaZulu-Natal le Eastern Cape, mme tse kgutletseng maamong a mabe ka ho fetisisa ke Gauteng le Western Cape. Leha dimetro tse pedi di bile le diphetho tsa ho odita tse ntlafatseng, sena se ile sa hlakolwa ke dimetro tse ding tse pedi tse ileng tsa kgutlela maamong a mabe.

- Bommasepala ba fumaneng **dioditi tse hlwekileng** ba bonahala ka taolo e lokileng ya ditjhelete le ya tshebetso mme ba etsa mesebetsi ya bona ba ikamahantse le melao e lokelang. Ba etsa meralo e lekaneng bakeng sa mananeo a phano ya diitsebeletso le ho e kenya tshebetso ka katleho mme ba tlaleha ka tshebetso ya bona ka tsela e kgodisang. Hape ba laola diprojeke ka bokgabane ele hore dikgaelo di hlwauwe mme di lokiswe ka potlako le hore nako, dibajete le maemo a boleng di a latelwa. Tikoloho ya taolo e sebetsang hantle le disistimi tse lokileng tse teng bommasepaleng bana, di bopa motheo o tiileng moo makgotla jwale ho ya pele a ka behang ka sehloohong ho ntlafatsa tshebetso ya ona le phano ya diitsebeletso. Bommasepala ba bolokileng maemo a bona a dioditi tse hlwekileng ba tswela pele ho ba mohlala wa se ka kgonehang.
- **Tsamaiso e tletseng diphoso** e baka ditlamorao. Tahlehelo ya ditjhelete e lekanyetswang ho R479,56 million e fumanwe, e motjheng wa ho fumanwa kapa e thibetswe ka lebaka la tsamaiso e tletseng diphoso. Re ile ra sebedisa sesebediswa sena sa tshebetso ho susumetsa balaodi ba bommasepala ho nka mehato ho sebetsana le ho se nehelane ka ditatements tsa ditjhelete, tshilafatso e bakwang ke dipolante tsa tlhwekiso ya metsi, ho se lefe Eskom le diboto tsa metsi, tshebediso e bohlaswa ya dikhonsaltente tse tlalehang ka ditjhelete, disosa tsa motheo le kgahlamelo ya ditjhelete ya ho fumana *disclaimed audit opinions*, le ho matlafatsa ditaolo tsa kahare.
 - Bongata ba balaodi ba bommasepala ba nka mehato ho rarolla diphoso tsamaisong, empa moo diphoso tsa tsamaiso di sa lokiswang ka potlako, kapa ka ho tiya e la kannete ho lokelang, re ile ra kenyeletsa dikgothaletso ka ditlalehong tsa ho odita, ra fana ka mehato ya tokiso mme ra lebisela mathata ditheong tsa setjhaba tse lokelang bakeng sa ho etsa dipatlisiso jwalo kaha ho lokela. Ka tshebetso ya bohle ba amehang, ho kenyeletsa makgotla, tshebetso ena e ka ba le kgahlamelo e kgolo haholo.
- Re ile ra bona ntlafalo e nyenyane ho boleng ba **tlaleho ya ditjhelete**, ho tshepela ho tlohang tekano ho tswelang pele ho tshebetso ya ho odita bakeng sa ho hlwaya le ho lokisa ditatements tse fosahetseng, le tshebediso e bohlaswa ya dikhonsaltente. Dibajete tse sa fuwang matlole le ho phahama ho sa dumellwang ha tshebediso ya ditjhelete di bontsha ka ho hlaka bofokodi moralong wa ditjhelete. Leha ho le jwalo, re ile ra hlokomela dintlafalo moo batshwari ba matlotlo le/kapa mafapha a puso ya kopanelo a ileng a thusa bommasepala ba sokolang. Ntle le ho tsetela ho botsebi le bokgoni ho netefatsa hore ho ba le moralo o loketseng wa ditjhelete, ditaolo le ho tlaleha, bommasepala ha ba no kgona ho fana ka diitsebeletso le ho sebedisa

tjhelete ya balefi ba lekgetho ka boikarabelo le ka ponaletso esita le ho jara boikarabelo.

- Bommasepala ba lokela ho sebedisa **information technology systems** ho ba thusa ho fana ka ditshebeletso tse hlophisitsweng hantle le tse sebetsang le ho boloka direkoto tsa ditjhelete tse nepahetseng. Leha ho le jwalo, sena ha se se etsahalang, haholo hobane ha ba kgone ho rala, ho kenya tshebetsong le ho boloka disistimi le ditaolo tsa sehlooho. Ditshebetso tsa taolo ya thekenoloji ya tlhahisoleseding tse sa hlophiswang hantle di ile tsa lebisa ho ditikoloho tsa taolo tse bileng kotsing ya ho sebediswa hampe le moo bommasepala ba ileng ba se sireletsehe ho ditlhaselo tsa cyber. Ha re a bona kgutliso ya matsete bakeng sa tjhelete e ngata eo dimetro le bommasepala ba baholo ba e sebedisitseng disistiming tse ntjha le tse hatetseng pele. Diprojeke tsa thekenoloji ya tlhahisoleseding di ile tsa diehiswa, dibajete tsa tlola kamoo di neng di lekanyeditswe kateng mme diprojeke ha se kamehla di ileng tsa fihlella ditebello tsa tshebetso. Bommasepala hape ba ile ba lefella dilaesense tsa software tseo ba neng ba sa di hloke kapa ho di sebedisa, e leng se lebisitseng ho tshebediso ya ditjhelete e ka beng e ile ya qojwa.
- **Maemo a ditjhelete** a bommasepala a ile a tswela pele ho tetebela, hanyane hobane keketseho kगतellong ya moruo e ne e bolela hore bareki ba ne ba sa lefe dikoloto tsa bona, empa hape ka lebaka la taolo e fokolang ya ditjhelete. Bommasepala ba lahlehelwa ke tjhelete hobane ha ba fane ka ditlankana tsa sekoloto le ho bokella lekeno, ba sebedisa ditsela tsa ho reka tse sa lokang le tse sa kgothaletseng tlhodisano, mme ba lefella dithoto le ditshebeletso tseo ba sa di fumaneng kapa ba sa di sebediseng. Taolo e fokolang ya ditjhelete tsa mmuso wa lehae e ama ka kotloloho bokgoni ba mmasepala ba ho fana ka ditshebeletso tseo o di tshepitseng baahi mme e beha kगतello e eketsehileng matloleng a setjhaba a seng a ntse a le tlasa kगतello.
 - Boramekitlana ha ba lefuwe ka nako e molaong. Ka ho qoholleha, sekoloto sa Eskom le diboto tsa metsi se dula se phahame mme se tswela pele ho eketseha ka lebaka la tswala le dikotlo tse bakilweng ke ditefello tsa kamora nako. Haeba dikoloto tsena di sa lefuwe, baahi ba sala ba hloka phano ya ditshebeletso tse jwalo ka motlakase le metsi. Sena hape se etsa hore ho be thata ho dikgwebo hore di sebetse ka ho phethahala, e leng seo hape se amang moruo o mathateng. Mmuso wa naha le wa diprovinsi o eketsa bokenadipakeng tsa ona bommasepaleng ba kगतellong ya ditjhelete ho ba thusa ho sebetsana le diphephetso tseo ba tobaneng le tsona le hore ba iphumane botjha.
- Bommasepala ba tswela pele ho se tsotelle **meralo ya motheo ya mmasepala** ka lebaka la ho arabela ka morao meralong le ditokisong. Ha ba netefatse hore diprojeke tsa meralo ya motheo (haholo tse thuswang ka matlole ke dikerante) di phethelwa ka nako, ka bajete eo di e reretsweng le boleng bo lokileng, mme ha ba lokise/hlokomele meralo ya motheo e ntseng e le teng. Leha ho le jwalo,

bommasepala ba fumaneng dioditi tse hlwekileng ba bontshitse taolo e ntle ya diprojeke ka tshebediso e kgabane ya matlole a dikerante, mme ba sebedisitse bongata ba dikerante tsa bona tsa meralo ya motheo. Meralo ya motheo e putlamang e ama phano ya ditshebeletso hampe mme e baka kotsi setjhabeng, se tobaneng le dikotsi tse amanang le polokeho le tikoloho. Meralo ya motheo ya mmasepala e ile ya senyeha hampe nakong ya merwallo e bileng teng ka Mmesa 2022 mme ditlamorao tsa merwallo di ile tsa mpefatswa ke kgaello ya meralo ya motheo e hlokometsweng hantle e jwalo ka dipeipi tse tsamaisang metsi a pula. Diphephetso tse amanang le meralo ya motheo di hloka tshebedisanommoho e kgolo pakeng tsa mafapha a mmuso.

- Ha mmasepala o fumana **disclaimed audit opinion** (oditi e mpe ka ho fetisisa), sena ha se bolele feela hore ha o na direkoto tsa akhaonting ho tshehetsa ditatemente tsa ona tsa ditjhelete. Hangata ho bontsha tlwaelo ya ho jara boikarabelo, ponaletso, tshebetso kapa botshepehi bo fokolang haholo. Sena se bonahala ka ditlwaelo tse mpe tsa taolo ya ditjhelete, meralo ya motheo e sa sebetseng, le kotsi e bakelwang setjhaba ka lebaka la tshilafalo e bakwang ke dipolante tsa tlhwekiso ya metsi tse sa tsotellweng le taolo e fokolang ya ho lahla matlakala. Leha re bone dintlafalo le tshehetso tse itseng tse fanweng ke mmuso wa diprovensi ho bommasepala bana, ho sa le tse ngata tse lokelang ho etswa. Ho fediswa ha *disclaimed audit opinions* ho tla thusa ho ntlafatsa maemo a bophelo ba baahi.
- **Phano ya ditshebeletso** e lokela ho ralwa ho itshetlehilwe ka ditlhoko tsa baahi, le ka dibajete le mehlodi tseo mmasepala o nang le tsona. Hape e lokela ho laolwa selemo ho pota mme diphihlollo (kapa tlhokeho ya tsona) di lokela ho tlalehwa ka tsela e kgodisang le e nang le ponaletso. Re ile ra tswela pele ho bona bommasepala ba sa etseng meralo e lekaneng bakeng sa phano ya ditshebeletso tsa bohlokwa tsa motheo, mme ba sa tlalehe ka ho kgodiseha ka phano eo, le ba bangata hape ba sa fihlalleng boipeelo ba bona ho ya kamoo ba rerileng kateng. Hodima moo, ho jara boikarabelo ho a sitiseha kaha ho na le ponaletso e fokolang ka maemo a nnete a phano ya ditshebeletso tsa bohlokwa tsa motheo tsa mmasepala wa lehae tse jwalo ka metsi, tsamaiso ya dikgwerekgwere, motlakase le matlo.
 - Ho hloka bokgoni ha bommasepala ho fana ka ditshebeletso tsa motheo ho na le seabo ho maemo a mpefalang a bophelo a setjhaba mme ho fedisa tshepo ho bokgoni ba mmuso ba ho phethahatsa ditshepiso tsa ona. Ho hloleha hona ho tswellang dikarolong tse hlokolotsi tsa ditshebetso tsa mmasepala ha ho tsotellwe ke makgotla, mmuso wa naha le wa diprovensi, le ditheo tse etsang boleko. Ho bohlokwa ho makgotla hore a be le disistimi tse matla bakeng sa ho rala, ho lekola le ho tlaleha ka tshebetso ele ho ba fa monyetla wa ho bea ka sehloohong mehlodi le kabo ya yona ho fana ka ditshebeletso tse hlophisitsweng hantle le tse sebetsang le ho aha tshepo ka hara baahi ba ona.

DISOSA TSA MATHATA HO MELAETSA YA SEHLOOHO

- **Botsebi le bokgoni bo sa lekanang:** Botsebi le bokgoni bo haellang ho tsa ditjhelete, thekenoloji ya tlhahisoleseding le diyuniti tsa setekgeniki (tse ikarabelang ho diprojeke tsa meralo ya motheo) di lebisitse moo bommasepala ba tshepetseng haholo ho dikhonsaltente. Dikgeo tsa mosebetsi le ho hloka botsitso maemong a ka sehloohong a jwalo ka molaodi wa mmasepala le mohlanka e moholo wa ditjhelete di bile le seabo ho ntlafalo e fokolang ho diphetho tsa dioditi le ditiehisano bakeng sa ho sebetsana le tsamaiso e tletseng diphoso le ditlolo tse ding tsa molao.
- **Ho hloleha ha puso:** Tlhokeho ya taolo ya ditjhelete le tshebetso setheong e ile ya tswela pele ho sia mmasepala a sa itokisa hantle ho sebetsa hantle ka ho phethahala nakong ya diphetoho le tlhokeho ya botsitso. Tlhokeho ya botsitso le tshitiso makgotleng, mmoho le dikomiti tse sa sebetseng tsa diakhaonto tsa setjhaba tsa mmasepala, di ile tsa tswela pele ho fokotsa ho sebetsa hantle ha ditsamaiso tsa puso. Diyuniti tsa dioditi tsa kahare le dikomiti tsa dioditi di ne di se na kgahlamelo e hlokehang, haholo hobane dikgothaletso tsa bona ha di a kenngwa tshebetso. Bokenadipakeng le mehato ya tshehetso tse ileng tsa fanwa ke tse ding tsa ditheo tse sebetsang mmoho, mme ho tlalehela makgotla a ketsamolao a diprovinsi ke ditho tsa lekgotla la ketsamolao la mmuso wa lehae, le hona ho bile le kgahlamelo e fokolang.
- **Tlhokeho ya ho jara boikarabelo le ditlamorao:** Ntho ya bohlokwa jwalo ka ho hira basebetsi ba nang le boitsebelo ke tlhokeho ya ho netefatsa hore ba itshwere hantle le ho jariswa boikarabelo ka tshebetso ya bona, ele ho theha tlwaelo e ananelang boqhetseke le ho tshehetsa ntlafalo e tswelang pele. Ho ile ha nkuwa mehato e fokolang, kapa ya se nkuwe kgahlanong le basebetsi ba mmasepala le boetapele bakeng sa ho etsa diphoso le ka tshebetso e fokolang. Sena se ka bonwa hantle moo makgotla a sa kang a sebetsana hantle ka tshebediso ya ditjhelete e sa dumellwang, e sa ikamahanyeng le molao, e bohlaswa le e mpe, le moo balaodi ba mmasepala le bolaodi bo ka sehloohong bo ileng ba nka mehato e fokolang karabelong ho diphumano tsa rona le menyenyetsi ya kgonahalo ya boqhekanyetsi ka mekga e meng, ho se sebetse le tshebediso e mpe ya sistimi ya taolo ya marangrang a phepele ya dithoto.

KE SEFE SE LOKELANG HO ETSWA?

Ntlafalo ya phano ya ditshebeletso le ho sebedisa ka boikarabelo tjhelete e teng e lekanyeditsweng ho tla nolofatswa fela ke ha bommasepala ba ena le bokgoni, ba sebedisana mmoho, ba jara boikarabelo le ho arabela, leha ba phethahatsa thomo ya bona. Boetapele ba mmasepala, makgotla le bomajoro ka ho kgetheha, ba bapala karolo ya bohlokwa ho beha mohlala bakeng sa boitshwaro bo botle, puso e ntle le boikarabelo; le ho theheng tlwaelo e tla kgothaletsa tshepo le kgodiseho mmusong wa lehae.

Tlwaelo ya ho jara boikarabelo e tla ntlafatsa phano ya ditshebeletso

Re fane ka dikgothaletso ho balaodi ba mmasepala le ho bolaodi bo ka sehloohong, ka hore diphetho tsa ho odita di ka ntlafatswa jwang nakong ya ho odita ha rona. Boipiletso ba rona bakeng sa ho nka bohato tlalehong bo lebisitswe ho ba amehang, ba jarang boikarabelo ka kakaretso, ka ho qoholleha makgotla a bommasepala (ho kenyeletsa bomajoro), makgotla a ketsamolao, boetapele ba diprovensi le ditheo tse sebetsang mmoho le bolaodi ba yona bo phahameng.

Ka bokgutshwanyane, bo ipiletsa ka tse latelang:

Botsebi le bokgoni

Tshehetsa hore mmuso wa lehae o be profeshenale ho ya ka moralo wa boprofeshenale o ananetsweng botjha.

Tlatsa dikgeo tsa mesebetsi ka batho ba nang le bokgoni, etsa ka potlako ho phethela khiri ya balaodi ba mmasepala, tswela pele ho matlafatsa bokgoni ba basebetsi ba mmasepala le ditho tsa lekgotla, ho ntshetsa pele le ho kenya tshebetsong meralo ya ho fokotsa boitshetleho haholo ho dikhonsaltente le ho netefatsa hore bokgoni bo fetisetwa ho ba bang.

Puso

Matlafatsa le ho theha taolo ya ditjhelete le tshebetso, le puso ya thekenoloji ya tlhahisoleseding, le ho tswela pele ho tsetela ho mehato ya thibelo.

Netefatsa hore ho ba le makgotla a tsitsitseng le a sebetsang hantle le dikomiti tsa diakhaonto tsa setjhaba tsa mmasepala, mmoho le boleko le tekolo tse ntlafetseng ka bomajoro.

Fumana boleng bo felletseng ho tswa ho tsebo ya diyuniti tsa ho odita tsa kahare le dikomiti tsa ho odita ka ho kenya tshebetsong dikgothaletso tsa bona. Balaodi ba mmasepala ba lokela ho bapala karolo ya bohlokwa ho theheng tikoloho eo ho yona mesebetsi ya diyuniti tsa ho odita tsa kahare le dikomiti tsa ho odita di sebetsang hantle mme dikgothaletso tsa bona di kenngwang tshebetsong.

Ditheo tse sebetsang mmoho di tswela pele ho sebedisana le ho matlafatsa boiteko ba ho thusa bommasepala ba sokolang le ho etsa hore tshehetso e tshwanele ditlhoko tse ikgethang tsa bona.

Ditho tsa makgotla a phethahatso a mmuso wa lehae di ntlafatse boleng le nako ya ditlaleho tsa bona ho makgotla a ketsamolao a diprovensi mabapi le meralo ya tshebetso le tshebetso ya

bommasepala. Makgotla a ketsamolao a diprovensi a fane ka diqeto tse potlakileng ho ditlaleho mme a sale morao hore diqeto tsena di kenngwa tshebetsong.

Boikarabelo le ditlamorao

Lekola hantle ditaolo tsa kahare hore ho be bonolo ho lemoha kapele diphoso tsa tsamaiso ya ditjhelete le tshebetso.

Matlafatsa ho kenya tshebetsong ha tataiso ya *National Treasury* ya ho sebetsana le tshebediso ya ditjhelete e sa dumellwang, e sa ikamahanyeng le molao, e bohlaswa le e mpe; le ho ananela *Consequence Management and Accountability Framework* ya *National Treasury*

Matlafatsa dikomiti tsa diakhaonto tsa setjhaba tsa mmasepala, diboto tsa kgalemo le ditshebetso tsa ho etsa dipatlisiso.

Lekola le ho tshehetsa qeto mabapi le tsamaiso e tletseng diphoso ka makgotla, dikomiti tsa diakhaonto tsa setjhaba tsa mmasepala, le boetapele le makgotla a ketsamolao a diprovensi.

Boetapele ba puso ya naha le diprovensi bo entse boitlamo ho arabela ho tlaleho kakaretso ya rona e fetileng, mmoho le nakong ya dipuisano tsa rona le bona ho lokisetsa ho teka, ho ntlafatsa boikarabelo le phano ya ditshebeletso pusong ya lehae. Mehato e fapaneng e kenngwa tshebetsong, jwale ka mehato e eketsehileng, meralo ya phumano ya tshehetso le ditjhelete bakeng sa bommasepala ba sa sebetseng hantle le ba nang le mathata a ditjhelete, le ho kenya tshebetsong mmotlolo wa ntlafatso ya ditereke. Re tla tswela pele ho lekola le ho tlaleha ka tswelopele.

Re a ananela hore ha ho bonolo kamehla ho sebetsana le mathata tikolohong ya mmuso wa lehae, mme re kgothatswa ke mehato e entsweng ho ntlafatsa tshebetso ya bommasepala, e bonahalang haholo ke phokotseho palong ya bommasepala ba fumaneng *disclaimed audit opinions*.

Moo re boneng ntlafalo diphethong tsa ho odita kapa moo ho nkilweng mehato ho rarolla mathata a nako e telele, hangata e bile ka lebaka la mehato e hlwahlwa eo bommasepala ba ileng ba e nka ho ntlafatsa le ho matlafatsa tikoloho ya bona ya taolo ya kahare, le ka tshehetso le bokenadipakeng ba mekgatlo e sebetsang mmoho. Tsamaiso e tletseng diphoso le yona e ile ya susumetsa mehato, jwalo ka ho fana ka ditatements tsa ditjhelete kamora nako e telele, ho nka nako e telele ho sebetsana le boleng bo tlase ba meralo ya motheo le mesebetsi ya tlhwekiso ya metsi, le bokenadipakeng ha ditheo tse sebedisanang mmoho ho ileng ha etsa hore bommasepala ba ntlafatse ditikoloho tsa bona tsa taolo ya kahare.

Re dula re ena le maikemisetso a ho sebetsa mmoho le ho tshehetsa ba ikarabelang mmusong wa lehae ka ditemoho tsa rona tsa diodifi, tsa ditsamaiso tse tletseng diphoso, le dipuisano tsa kgafetsa tse nang le kgahlamelo e itseng ho bohle ba amehang.

Pheletso

[CLICK HERE](#) to access the report

MFMA 2021-22
local government audit outcomes